

Naturvernforbundet i Innlandet
innlandet@naturvernforbundet.no

Lillehammer, 12. mai 2023

NVE
uttalelse@nve.no

HØRINGSUTTALELSE TIL MELDING OM NY 420 kV LILLEHAMMER–GRAN OG NYE TRANSFORMATORSTASJONER

Bakgrunn

Statnett SF har lagt fram melding med forslag til utredningsprogram for ny 420 kV-ledning mellom Lillehammer og Gran med nye transmisjonsnettstasjoner i Lillehammer og Gran kommuner, samt omlegginger av ledninger i Lillehammer. Bakgrunnen for dette arbeidet opplyses å være at kraftledningen mellom Fåberg og Ulven transformatorstasjoner er i dårlig tilstand og må reinvesteres, samt at forsyningssikkerheten må økes.

Ledningen vil gå fra meldt ny transformatorstasjon enten på Hovemoen eller Finnsvea i Lillehammer til meldt ny stasjon på Gullerud i Gran. Meldingen omfatter flere alternative traseer. Ny kraftledning vil bli ca. 120 km lang avhengig av traséalternativ. I Lillehammer og Øyer må flere kraftledninger i sentralnettet legges om fram til ny transformatorstasjon. Samtidig kan flere ledningsstrekninger her rives.

Naturvernforbundet er opptatt av å minimere arealbeslaget og å hensynte landbruks-, natur- og friluftslivsverdier. Ny kraftlinje må bygges mest mulig arealeffektivt, og gammel korridor må restaureres ved slutført arbeid.

Naturvernforbundet i Innlandet, Naturvernforbundet i Gran og Lunner, Naturvernforbundet i Gjøvik, Toten og Land og Naturvernforbundet i Lillehammer og Øyer har følgende innspill til utredningsprogrammet.

Overordnede prinsipper for utredningsprogram

Parallellføring framfor ny trasé

Så langt det er mulig vil parallellføring med eksisterende korridor være å foretrekke, dersom ikke hensynet til verdifull natur, som myr, tilsier noe annet. Dette alternativet vil i mindre grad ta hull på nye skogs- og naturområder. Det vil også i mindre grad føre til nye kantsoner som kan være utsatt for trevelt ved kraftig vind. Oppstykking av naturområder må unngås.

Eksisterende og framtidige verneområder

Ved valg av trasé må en ikke bare ta hensyn til eksisterende verneområder, men også områder som kan være aktuelle for framtidig vern. Den ferske naturavtalen slår fast at mye mer natur må vernes, også i Norge. Vi har et politisk omforent mål om å verne 10 % av skogsarealene. På verdensbasis er målet å verne og restaurere 30 % av all natur. Da vil det være uheldig om den mest verneverdige naturen allerede er tatt i bruk. Derfor vil det som del av utredningsprogrammet være nødvendig å identifisere slike verdifulle områder.

Myr

Vi tar det for gitt at en i størst mulig grad vil unngå inngrep i myrområder.

Andre kommentarer

Gran kommune

Nåværende østlig trasé går parallelt og tidvis over skiløype på Øståsen fra Vassbråa over Framstadsæterfjellet og videre nordover. Det bør vurderes om det vestre traséalternativet her vil være bedre for friluftslivsverdiene.

Lillehammer kommune

Transmisjonsnettstasjon på Hovemoen er å foretrekke framfor stasjon på Finnsvea. Stasjon på Finnsvea vil medføre et større arealbeslag enn stasjon på Hovemoen. Finnsvea ligger i tillegg i et LNF-område, mens Hovemoen i stor grad allerede er nedbygd.

Hva angår sakens sammenheng med planlegging av ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat, vil vi fremheve viktigheten av den samlede påvirkningen på naturverdiene i verneområdet. Når Nye Veier i sine planer for avbøtende tiltak viser til samtaler med Statnett om å føre ledninger i brua, så forventer vi at sakene ses i sammenheng.

Generell merknad

Energikommisjonen (NOU 2023:3) har vurdert ulike anslag for kraftbehovet framover og mener det er behov for 40 TWh mer ny kraft framover og at energieffektivisering kan utgjøre 20 TWh. Naturvernforbundet vil bemerke at både Energikommisjonen og Statnett har basert sine vurderinger på *ønsker* om tilgang til mer kraft. Ønsker om mer kraft er ikke det samme som det samfunnsmessige *behovet* for mer kraft.

For å nå 1,5-gradersmålet er det nødvendig at det globale energiforbruket i 2050 er lavere enn i dag. Dette kan oppnås gjennom å tredoble den årlige forbedringen av energieffektiviteten. Dette går klart fram av IEAs Net Zero-rapport som ble lansert i mai 2022. Dette innebærer at Norges energiforbruk også må reduseres kraftig. Lokalt produsert kraft, som bygningsmontert solkraftproduksjon, vil avlaste kraftnettet. Betydningen av slike nødvendige omstillingstiltak bør generelt tas med i vurderingen ved planlegging av oppgraderinger av kraftnettet.

Med hilsen

Ole Midthun, leder, Naturvernforbundet i Innlandet
Terje Onshus, leder, Naturvernforbundet i Lillehammer og Øyer
Paul Lindviksmoen, leder, Naturvernforbundet i Gjøvik, Toten og Land
Kari Ingeborg Molden, leder, Naturvernforbundet i Gran og Lunner